

Een ode aan het
legendarische merk Het verhaal van Adidas Josh Sims

Het verhaal van Adidas

Josh Sims

Inhoud

1

Inleiding

6

4

Culturele impact

44

7

Epiloog

156

2

Geschiedenis

8

3

Het merk

34

5

De stijl

74

6

De technologie

130

Inleiding

'Er is me vaak gevraagd om een schoen voor de straat te ontwerpen, maar dan zei ik altijd: wij zijn Adidas. Wij zijn van de sport,' zei Jacques Chassaing ooit. 'Ik was ervan overtuigd dat als ik een nieuwe tennisschoen zou ontwikkelen, dat vooral een fantastische schoen moest zijn om mee te tennissen. Als iedereen die de schoenen droeg ze comfortabel genoeg vond voor streetwear: geweldig! Maar alleen omdat zij dat beslisten. Niet wij.'

Zo vatte Chassaing, misschien wel Adidas' invloedrijkste ontwerper – hier geciteerd in de monografie over zijn werk, *From Soul to Sole* (2022) – het ethos samen van een bedrijf dat werd opgericht in de nasleep van de Tweede Wereldoorlog, en dat een geschiedenis kent die ruim een eeuw teruggaat. Want in de behoeften van welke sport Adidas ook voorzag – en de meest obscure sporten werden overwogen – alles draaide altijd om functionaliteit. De schoenen moesten *fit for purpose* zijn.

Toen Adidas begon was het echt een noviteit. Het bedrijf kwam niet alleen als eerste met nieuwe technologieën waardoor sporters beter presteerden, het verrichtte ook baanbrekend werk voor wat

een wereldwijde industrie zou worden. In de jaren 20 van de vorige eeuw werden er concurrerende bedrijven opgericht, en veel daarvan (met name Nike) kwamen met hun eigen beroemde ontwerpen.

Ze zijn allemaal schatplichtig aan Adidas, want het bedrijf droeg, wellicht onbedoeld, ook bij aan een cultuur met sportschoenen 'voor op straat', aldus Chassaing. Het stilistische bijproduct van de technologie die Adidas ooit gebruikte, heeft er opmerkelijk genoeg voor gezorgd dat veel van de ontwikkelde stijlen tientallen jaren later nog steeds worden gedragen. Het is precies om die reden dat Adidas zo veel iconische producten op zijn naam heeft staan en wereldwijd een plek heeft veroverd in de mode van talloze subculturen.

Adidas heeft dit alles bereikt met, zo lijkt het vaak, bar weinig interesse. Door het streven naar functionaliteit boven modieusheid en door de aandacht voor efficiency en orde, voldoet dit enigszins anonieme bedrijf aan veel stereotype Duitse trekjes, maar die afstandelijkheid heeft er natuurlijk alleen maar aan bijgedragen dat het bedrijf zo cool wordt gevonden.

Geschiedenis

Het verhaal van Adidas begint met een bittere familieruzie en eindigt met de oprichting van niet één maar twee wereldwijde sportkledingbedrijven. Twee broers – Adolf en Rudolf Dassler uit Herzogenaurach in Beieren, Duitsland – vonden dat ze niet langer konden samenwerken.

Herzogenaurach was een plaats met slechts vierduizend inwoners en de grootste werkgevers daar waren schoenmakers. Voor een ervan werkte Adolf Dasslers vader. Misschien beseftte hij dat zijn

LINKS: Adidas-advertentie uit de jaren 2000. Het wereldmerk heeft zijn oorsprong in de jaren 20 van de vorige eeuw.

jongste zoon zijn eigen weg moest gaan, want zijn vader moedigde hem aan om in de leer te gaan bij een bakker. Adolf Dassler had zijn opleiding net afgerond toen hij op achttienjarige leeftijd werd opgeroepen om tijdens de laatste maanden van de Eerste Wereldoorlog in het Duitse leger te dienen. Dat gaf hem ongetwijfeld tijd om na te denken.

Na de oorlog besloot Dassler dat zijn interesse eigenlijk uitging naar schoenen of eigenlijk sport-schoenen of nog wat specifiek in het ontwerpen

BOVEN: Adolf Dassler in de Gebrüder Dassler Schuhfabrik in de jaren 20 van de vorige eeuw.

van verschillende soorten schoenen voor verschillende sporten – wat voor die tijd een revolutionair idee was.

En dus liet Dassler het bakkerijwezen en de oorlog al snel achter zich en opende hij samen met een plaatselijke schoenmaker, Karl Zech, in de wasruimte achter het ouderlijk huis een kleine schoenmakerij.

Daar hield hij zich bezig met de ontwikkeling van zijn ontwerpidéeën. Vanaf het begin was het een familiezaak: '[Adolf Dassler] begon te experimenteren en produceerde schoenen in het washok van zijn moeder,' vertelde zijn jongste dochter Sigi Dassler in 2022 aan de BBC. 'Hij gebruikte van alles om schoenen mee te maken, waaronder ook broodzakken. Zijn vader hielp hem om alles te organiseren en bouwde machines om het bedrijf op gang te helpen.'

Toch was er nogal wat verbeelding nodig om te geloven dat zo'n specialistisch product de basis kon vormen voor een heus bedrijf. Duitsland ging na de oorlog gebukt onder armoede, materiaal was schaars en de elektriciteit in de stad viel zo vaak uit dat Dassler een leerschoenmachine op een stilstaande fiets monteerde om zijn eigen stroom op te wekken, op gang gebracht door de eerste werknemer van het jonge bedrijf, Josef Erhardt. Ook was het maar zeer de vraag wie er in die tijd nog dure sportschoenen nodig had.

Maar Dassler bleef niet bij de pakken neerzitten. Zoals Adolf een hekel had gehad aan het bakken van brood, zag zijn oudere broer Rudolf het niet zitten om politieagent te worden. In 1923 betrok Adolf Rudolf bij het bedrijf en het jaar daarop lanceerden ze de Gebrüder Dassler Schuhfabrik (Schoenenfabriek van de Gebroeders Dassler). Adolf richtte zich op het ontwerp en de ontwikkeling, Rudolf op de verkoop en de marketing.

**Every day
a new success
in adidas**

Great victories,
sensational times,
athletic triumphs –
adidas is always there.

For every sport,
for every foot the right shoe –
this is the goal Adi Dassler
has been striving towards
for many years,
thus making adidas the most
successful shoe of all times.

adidas®

A MUSIC FAIR ENTERPRISES, INC.
presentation

THE ONLY WAY TO SEE

**the
fight**

WORLD'S
HEAVYWEIGHT
CHAMPIONSHIP

JOE FRAZIER
vs
MUHAMMAD ALI

MARCH 8, 1971

ON CLOSED CIRCUIT TV LIVE FROM MADISON SQ. GARDEN

NO LIVE RADIO, TV OR DELAYED HOME TV

ALLENTOWN FAIR GROUNDS

Prices: \$15.00, \$12.50

Tickets on Sale NOW at the Allentown Fair Grounds

Adidas kan zich rekenen tot de grootste sportartikelenbedrijven ter wereld. De kracht van het merk ligt niet alleen in innovatie, maar ook in hoe het zichzelf presenteert. Met iconen zoals het Trefoil-logo en de drie strepen heeft Adidas een herkenbaarheid en geloofwaardigheid opgebouwd die het bedrijf al meer dan een eeuw relevant en stijlvol houden.

De drie strepen

Toen andere sportmerken hun branding concentreerden rond het ontwerp en het opbouwen van een profiel met een effectief logo – denk bijvoorbeeld aan de Swoosh van Nike – begon Dassler met een heel wat minder effectief logo. Het drukke logo bestond uit een schild waarin een grote vogel (waarschijnlijk een albatros) met moeite een schoen keek mee te zeulen.

Toen de wegen van de gebroeders Dassler zich scheidden, leek Rudolf Dassler het nut in te zien van een gedenkwaardig logo voor zijn nieuwe bedrijf

RECHTS: Adidasreclame door de jaren heen.

Great athletes start here.

At adidas, we make shoes for some of the world's greatest athletes. Now, with the same care and attention to detail, we

the Clipper, Tornado, Saturn and Scamp. As you'd expect, they're built to last. Which is really just as well

make shoes for children. They come in 12 styles, in lots of bright, fun colours and in sizes from 8 upwards. Pictured here, we have

when you consider what they might lead to.

adidas

WHAT IF YOU GET DIRT OF A SHOE BASE! ON THE FOOT? WITH THE FEET YOU WEAR: EQUIPMENT ULTIMATE

YOU GET HOLDING! EIGES FOR BETTER STABILITY. YOU GET AIR-PHENE IN THE HEEL

FOR SHOCK ABSORPTION AND YOU GET A SHOE WITH A LOWER PROFILE, LEAVING YOUR FEET CLOSER TO THE GROUND.

ENABLING YOU TO

IMPROVE YOUR REACTION TIME.

THESE SHOES MAKE YOU FEEL LIKE YOU CAN TAKE THE NEXT STEP.

adidas **The Big Name in Sports Footwear!**

A ARGENTINA B VALENCIA C CADET

adidas
The mark of a winner

Monday, back to work.

FRIDAY 20 1987 **adidas**

PERFORMANCE ESSENTIALS

adidas

next

HET VERHAAL VAN ADIDAS

en kwam hij met de springende Puma. Maar het eerste logo van Adidas liet nog veel te wensen over. Onder de naam 'Adolf Dassler' stonden de woorden 'Adidas Sportschuhe' waarvan de stokken van de d's in het woord 'Adidas' lang uitstaken. Tussen die stokken stond een sportschoen met spikes en met drie strepen op de zijkant. Het had een vleugje moderniteit, want de naam Adidas was zonder hoofdletters weergegeven. Dat heeft het bedrijf sindsdien gehandhaafd.

Voortbordurend op dat eerste logo ontstond een veel sterker alternatief rond de drie strepen, een kenmerk waarmee het bedrijf al snel geassocieerd werd. Dassler had geëxperimenteerd met variaties van één tot zes strepen, maar koos uiteindelijk voor drie omdat die grafisch het meest opvielen: ze waren op afstand ook zichtbaar op de tribune, sprongen op foto's eruit en waren gemakkelijk op de zijkant van elke schoen te naaien. Dat het een schot in de roos was, bevestigde een bijzonder succesvol ontwerp voor een voetbalschoen waarbij drie parallelle stroken leer zelfs voor meer stabiliteit zorgden.

ONDER: de evolutie van het Adidaslogo.

Ontdek de geschiedenis en iconische ontwerpen van Adidas

Adolf en Rudolf Dassler hadden aan het begin van de twintigste eeuw een revolutionair idee: verschillende soorten schoenen voor verschillende sporten ontwerpen. Een daverend succes. Gedurende honderd jaar is Adidas met zijn kenmerkende drie strepen uitgegroeid tot een toonaangevend schoenen- en kledingmerk dat al vele klassiekers ontwierp die vandaag de dag nog steeds wereldwijd populair zijn.

Stijlauteur Josh Sims beschrijft de ongelooflijke reis van icoon Adidas: van de onstuimige start van het bedrijf tot de wijze waarop het merk een onuitwisbare stempel drukte op de hedendaagse cultuur. Adidas is op veel vlakken een pionier geweest met innovatieve en tijdloze modellen die in de sport- en fashionwereld geliefd werden.

Duik in het ontstaan van klassiekers als de Samba en Superstar en ontdek hoe sporters als Muhammad Ali en Stan Smith, en artiesten als Run-DMC en Bob Marley bijdroegen aan het succes van Adidas. Een must-read voor iedere sportfanaat en sneakerliefhebber!

9 789043 937641

www.kosmosuitgevers.nl

**KOS
M•S**

NUR 452

Kosmos Uitgevers,
Utrecht/Antwerpen